

פרשת במדבר

נושא השבוע: בכור במשפחה

מה בפרשה

- **מפקד השבטים וחנייתם** – בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים נערך מפקד שבו נמנו כל הגברים מבן עשרים ומעלה חוץ משבט לוי. אחרי צו המפקד וציון מבצעיו - משה אהרן ונשיאי השבטים, מובא מספר הפקודים בכל שבט.
- **מפקד הלוויים** – חלוקת התפקידים ביניהם לפירוק המשכן ולהקמתו והחלפת הבכורים בלוויים.

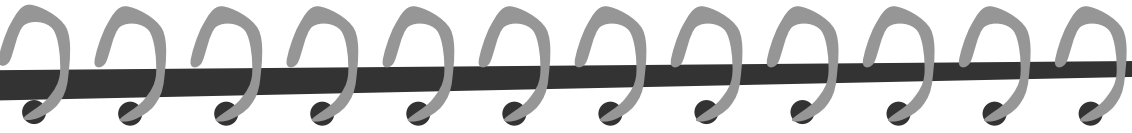
נושא השבוע

לבכור הבנים בישראל הקדומה היה מעמד של קדושה: הבכורות נבחרו לשמש בקודש – במשכן ובמקדש. עצם הקדשת הבכורות עניינה מעין **הבעת תודה** לה' על נפלאות השחרור משעבוד מצרים. ידוע כי קיים היה **מנהג קדום** שנפוץ היה בדתות אחרות **להקריב** את הבכור לאל לאות תודה וכהבטחה להגנה על הבנים שיבואו בהמשך.

חשוב להדגיש כי תפקיד זה של השימוש בקודש נשלל מהבכורות לאחר חטא העגל, והועבר ללוויים – שלא היו שותפים בחטא.

לבכור בימי קדם היה **יתרון** על אחיו בתחומים שונים: הוא זכה ל**ברכות** מיוחדות ו**לזכויות** מיוחדות כך למשל קיבל הבכור **פי שניים** יותר מכל בן אחר במשפחה **בירושת אביו**.

אלוהים הליביש את אדם הראשון כותנות עור.
 מה היו כותנות אלו? אלו היו בגדי כהונה גדולה.
 לפני שהוקם המשכן במדבר, היו הבכורות משמשים
 ככהנים לפני ה'. לכן הליביש הקדוש-ברוך-הוא לאדם
 הראשון בגדי כהונה גדולה משום שהיה בכורו של עולם.
 כך עברו הכתנות בירושה מבכור לבכור:

מאדם הראשון לנח

נח מסר אותן לשם

שם מסרן לאברהם

ואברהם ליצחק

ויצחק מסרן לעשיו שהיה בכורו. הפקיד עשיו את הכתנות אצל אמו, רבקה.

כאשר לקח יעקב את הבכורה מעשיו אמרה רבקה:

מכיוון שעכשיו הבכורה אצל יעקב – מן הדין הוא שילבש יעקב את הבגדים הללו!

הליבישה את יעקב בהם וכך נכנס אל אביו יצחק.

וכשהריח יצחק את ריח בגדיו – מיד הבין שמי שנמצא שם הוא

הראוי לברכת אלוהים – וברך אותו.

(על-פי מדרש תנחומא (בובר) פרשת תולדות סימן יב)

ביאורי מילים:

כותנות = בגדים, מעין שמלות ארוכות.

הפקיד = נתן לשמירה

מ
ד
ר
ש

קריאת המדרש ודין

מומלץ לספר בקצרה על תפקיד הלוויים במשכן – לשמש את האלוהים,
 להקריב קרבנות ולתחזק את הבית. להסביר לתלמידים כי תפקיד זה יועד
 במקור לבכורות וזהו הקשר בין בגדי הכהונה ובין בכורו של עולם.

מה מיוחד בלהיות אח בכור? כיוון שהוא הראשון, הוא זוכה תמיד להנות
 ראשון מבגדים חדשים, צעצועים וכדומה. כבן בכור קיבל האדם הראשון עולם
 חדש: ללא זיהום אוויר, ללא ערים הרוסות בפגעי טבע או בידי אדם. אך כמו
 אצל ילד בכור, גם הבכורה בעולם היתה כרוכה בקשיים – להתנסות בכל בפעם
 הראשונה – וללמוד להתמודד ללא יכולת ללמוד דוגמא מאח גדול. ניתן להזמין
 את הבכורים מבין התלמידים לספר על היתרונות והחסרונות שבמעמד.

